СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 131. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 7-го ЧЕРВНЯ 1951. No. 131. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 7, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЗАПОВІДАЮТЬ ДРУГУ РУНДУ ОБВИНУВАЧЕНЬ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Ню Иорк, 5 червня. — Другий список провідних комуністів, складений з 20 осіб, що мають бути поставлені під суд за підривні дії, буде очолювати одна з найбільше відомих постатей громадського життя, як про це доводиться Ліо Леві й Филип Сантора, співробітники щоденника „Дейлі Миррор". Це буде початок наступу проти комуністів по цілому краю. Найменше 12,000 осіб з-поміж 55,000 членів Комуністичної партії будуть під слідством спеціяльної великої судейської лави в Ню Йорку, яка накопичила цілі гори доказів. Праця спеціяльної великої лави триває вже два тижні, впродовж яких заслухано важливих свідків. Між ними є Луї Буденц, колишній керівний редактор комуністичного щоденника „Дейлі Воркер", а теж колишня діяльна комуністка, панна Елизабет Бентлі. Між тими, яких кличуть на допити слідчої судейської лави, є товариші засуджених головачів з американського політбюра, які підчас судової розправи в Ню Йорку щоденно приходили до судового будинку і тут приватно підбурювали людей проти суду. Судова процедура тепер полегчена тому, що Верховний Суд Злучених Держав визнав не тільки вину засуджених у нюйорському процесі, але й ствердив конституційність Акту Смита, на підставі якого притягається тепер до судової відповідальности комуністичних діячів, вміщених в змову для насильного повалення американського уряду.

Теперішнє Безробіття Найменше від Закінчення Війни

Вашингтон. — У місяці травні кількість безробітних у Злучених Державах впала до 1,609,000. Це найменше число безробітних від закінчення другої світової війни в серпні 1945 р. Бюро цензу виказує, що в місяцях квітні й травні зменшилася кількість безробітних на 137,000, а загальна кількість осіб, затруднених тепер у різнородних ділянках праці виносить 61,193,000, тобто—найвища впродовж останніх шести місяців. Більшість нових робітників пішла на фарми, а не до оборонної продукції, каже цензове бюро.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ПОГРОЖУЄ МАЙБУТНІМ СТРАЙКАРЯМ НА ПІДЗЕМНІЙ ЗАЛІЗНИЦІ

Ню Иорк. — Майкел Квил, голова юнії транспортових робітників, заповів страйк службовців на підземних залізницях з 1-го липня, якщо до того часу юнія не добється підвишки платні й скорочення годин праці для своїх членів. Посадник міста, Вінсент Імпеллітері назвав таку погрозу бунтом, бо страйк проти міста заборонений законом. Коли Квил заявив, що службовці до 1-го липня масово зголосяться на тритижневі вакації, посадник загрозив, що в такому випадку робітники будуть позбавлені служби. Для осягнення порозуміння майор доражджує відкликати погрози страйку і щойно тоді стати до правильних переговорів.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРОТИ НЕПРАВДИ ЧЕРЕЗ РАДІО

Вашингтон. — Палата репрезентантів схвалила біл, який встановлює федеральні кари для таких, що сіють неправду через радіо, телевізію та телеграф для одурення публіки. Цей законопроєкт подібний для того, що забороняє використання пошти для ошуканчих цілей.

АЧЕСОНОВІ ЗАКИДАЮТЬ ЗАТЕМНЮВАННЯ КИТАЙСЬКОЇ СПРАВИ

Вашингтон. — Два республіканці й один демократ закинули перекручування фактів секретареві стейту Діноні Ачесонові в його свідченні перед сенатськими об'єднаними комісіями в справі Китаю. Сен. Ралф Е. Фландерс, республіканець, каже „що Ачесон дав вияснення гарно дібраними словами, однаке, коли їх зіставити побіч, то вони не мають справжнього значення. Сен. Гай М. Джіллет з Айови висловив обурення з приводу тлумачення деяких фактів Ачесоном, однаке подякував йому за свідчення. Найбільш обурився проти секретаря сен. Овен Брустер, республіканець з Мейн, який заявив, що Ачесон пробує „ошукати" цілу країну. Пізніше упромові в повнім сенаті сен. Брустер сказав „що це було „безличне перекручування" політики адміністрації щодо Китаю і „наперед придумане чудернацьке замішання".

Під час свого свідчення Ачесон між ін. заявив, що на випадок, коли б Об'єднані Нації допустили червоний Китай до свого складу, а Америка голосувала проти, тоді уряд Злучених Держав звернеться до Світового Суду правдивости в Гаазі для вирішення, чи голос „проти", поданий Америкою, має значення вета. Одначе Ачесон впевняв сенаторів, що більшість членів ОН голосуватиме проти допущення китайського комуністичного уряду до ОН.

АТОМОВІ БОМБАРДУВАЛЬНИКИ ГОТОВІ ДО ЛЕТУ НА СОВЄТИ

Вашингтон. — Конгресмен Каннон, голова палатної комісії приділів, заявив, що літуни Злучених Держав мають вже готові доручення збомбардувати Росія на випадок, коли б вона почала наступ на Европу. Він сказав, що вже добрано літаки та їхню залогу й точно назначено місця, на які мають бути скинені бомби. „Тридцять шість годин після того, як Совєти рушать свої 150 дивізій проти Західної Европи, кожне місто в Совєтському Союзі, де є війська або воєнні магазини, буде знищене атомовими бомбами" — сказав конгресмен. „Як росіяни нападуть, ми відплатимо їм усім, що тільки маємо під рукою. Наші повітряні сили мають уже готові накази. Прикметне тепер те, що росіяни загалом ще не напали на нас досі, хоч Америка зайнята війною в Кореї, а в себе вдома зайнята продукцією машин і амуніції" — говорив Каннон. Опісля висловив погляд, що бійчого року Москва вже не почне війни, а на майбутнє вирішили такі, що мир буде збережений на довгі роки.

В АМЕРИЦІ

● Сховок дослідника арктики з перед 130 років, Джана Френкліна, відкрили в Канаді королівські літуни. Покищо сховок тільки зфотографували.

● Старечу пенсію для кожного, хто скінчив 70 літ життя, плянує канадійський парлямент. Пенсія виносила б 40 дол. місячно. У віці між 65 і 69 роком мали б люди діставати пенсію з фонду суспільного забезпечення. Кажуть, що закон буде ухвалений незабаром і він вейде в силу з Нового Року.

● Колишній віцепрезидент ЗДА, Генрі А. Волес, називаючи в 1944 р. американських комуністів „патріотами" висловлював погляди противежні до поглядів американського уряду. Це сказав секретар Ачесон на переслуханні в сенатській комісії для пояснення, чому Чіянг Кайші не міг зрозуміти американської політики.

● Студентський Центр вартістю 900,000 долярів почали будувати при теологічній семинарії в університеті в Принсетон, Н. Дж. Там буде іпальня для 500 студентів.

АМЕРИКАНСЬКА СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКА ФЛЬОТА ДО РОЗПОРЯДЖЕННЯ ГЕН. АЙЗЕНГАВЕРА

Париж, 6. червня. — Вчора тут поінформовано, що президент Труман, як головний командант американських збройних сил, наказав стаціонованій на Середземному морі американській Шостій Фльоті піддержувати північно-атлантійське командування ген. Двайта Айзенговера. Це має велике значення, бо коха проблема встановлення аліянтського середземного командування ще не вирішена, як і не вирішена ще роля Греції і Туреччини в системі колективної безпеки в тому районі, ген. Айзенгавер вже може розраховувати на безпосередню і могутню воєнно-морську піддержку свого південного флангу на випадок війни в Европі. Американська Шоста Фльота на Середземному морі, командувана адміралом М. Б. Гарднером, підпорядкована головному командуванню американських воєнноморських збройних сил на східному Атлантику, з адміралом Робертом Карні на чолі, що є прямою зв'язковим між — ЗДА і британською адміралтією. Додається, що ця фльота в останньому була сильно збільшена і скріплена новими воєнними кораблями. Розпоряджаючи приблизно 17 кораблями, включно з двома найбільшими в світі авіоматками та трьома наймогутнішими крейсерами, ця фльота становить сьогодні величезну силу, найбільшу, якою будь-коли досі Злучені Держави розпоряджали на тому терені. Ця потуга збільшується можливістю авіяцийних баз, вже встановлених або тепер розбудовуваних. Рішення президента Трумана не має жадного безпосереднього зв'язку, але воно без сумніву матиме велике успокоююче значення в теперішній політичній непевності.

РОЛЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛЬОТИ В ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ була предметом розмов між генералом Ріджвеєм (зправа), аліянтським головним командантом на Далекому Сході, та адміралом Артуром Радфордом, головним командантом американської фльоти на Пацифіку, під час останніх відвідин цього останнього в Токіо.

АМЕРИКА Й БРИТАНІЯ ГОТУЮТЬСЯ ДО МИРНИХ ПЕРЕГОВОРІВ У СПРАВІ КОРЕЇ

Вашингтон, 5 червня. — Злучені Держави й Великобританія почали попередні розмови про засади аліянтської політики, щоб бути готовими на випадок, коли б можливо було припинити вогонь у Кореї. Загалі й умови мали б бути приняті для всіх членів Об'єднаних Націй, що беруть участь у війні проти комуністичного нападу. У комуністичних колах помітна охота переговорювати про можливість замирення. У Вашингтоні відбулося чергове засідання представників шіснадцяти націй, які мають свої війська в Кореї, однаке речник департаменту стейту заявив, що це тільки „рутина", бо такі засідання відбуваються що два тижні.

Тим часом кореспондент щоденника „Ню Иорк Геральд Трибюн", Дейвид Лоренс, довідується про якісь закулісні розмови, що Росія хоче припинити війну в Кореї ціною замирення в Европі. Одначе ціна Москви зависока для західних країн. Москва хоче ліквідації Північно - Атлантійського Пакту, а щонайменше припинення дальшого збросння Европи і ліквідації заморських американських баз. Москва хоче теж добитися поступок для комуністів у Европі на тій підставі, що тут ідеться про становище в усьому світі, а не тільки в одній околиці. Тому, що росіяни ніколи не виявляють своєї мети, західні аліянти мусять думати про цілість поведінки Росії не тільки в Кореї, але й на конференції в Парижі та серед населення в Східній Німеччині.

ІРАН РОБИТЬ ПРАКТИЧНІ ЗАХОДИ ДЛЯ ПЕРЕБРАННЯ НАФТИ

Тегеран, Іран, 6. червня. — Іранський шах прийняв вчора на авдієнції трьох тимчасових директорів Іранської Національної Нафтової Компанії, — створеної на підставі націоналізаційного закону та яка має перейняти всі аґенди дотеперішньої Англо-Іранської Нафтової Компанії. Вони зголосились в шаха безпосередньо перед виїздом на нафтові терени, щоб почати здійснювання закону та ліквідацію англійських нафтових концесій. Шах апробував їхню місію та висловив надію, що вона закінчиться успішно. Докищо не подано подробиць коли та як почнеться здійснювати закон на місці, хоча в тому напрямі вже пороблено теж цілий ряд інших заходів. Тимчасом, в Теґерані, очікується заповідженого приїзду делеґації Англо-Іранської Нафтової Компанії, що мала б почати переговори з представниками іранського уряду. Місцевий американський амбасадор, що грає ролю „добровільного посередника" в англоіранському нафтовому спорі, — висловлює надію, що в переговорах пощастить злагіднити теперішнє напруження та створити передумови для мирного полагодження конфлікту. Теж з іранського боку виявляється вже багато менше антагонізму — ніж це було досі, і спостерігається деяке вагання та менший поспіх в здійснюванні націоналізаційного закону.

ЕСПАНСЬКИЙ ПОСОЛ ПРО СОЮЗ З АМЕРИКОЮ

Дітройт, Миш. — Хозе де Лекеріка, еспанський амбасадор до Злучених Держав, виголошуючи промову в купецькім Дітройтськім Клюбі, вийшов з пропозицією військового союзу і економічної допомоги Злучених Держав для співпраці з країнами Північно-Атлантійського пакту проти комунізму. Він заявив, що „Еспанія готова до оборони проти комуністичного напасника ... й до співпраці плече-в-плече з народами, які готові створити військову організацію для відбиття аґресії". Одначе, заявив посол, Еспанія не буде прохати американських вояків для своєї країни.

СОВЄТИ ЛЕГКОВАЖАТЬ ТОРГІВЛЮ ЗІ ЗАХОДОМ

Женева, 6. червня. — Совєтський представник в Господарській Комісії Об'єднаних Націй для Европи, Амазаспа Арутюнян, використав нагоду вчорашніх нарад для нового пропаґандивного виступу проти західних аліянтів, зокрема — проти Америки. Він насамперед твердив, що своїми перешкодами в торгівлі зі Совєтами Америка в нічому не пошкодить Совєтам, бо їм на цій торгівлі не залежить. „Якщо — твердив він — правлючі кола Америки уявляють собі, що вони шкодять Совєтському Союзові, припиняючи експорт різних товарів, то ми вітаємо їх з тою уявою. Деякі люди курять опіюм, інші віддаються іншим ілюзіям". В американських коментарах признається, що американські господарські заходи проти комуністичних країн після вибуху корейської війни полегшили завдання комуністичної пропаґанди.

Всі партії „перемогли" у виборах на Сицилії

Рим, 6. червня. — Минулої неділі відбулися на Сицилії вибори до місцевого реґіонального парляменту і тепер усі партії: християнсько-демократична, комуністична, соціялістична коаліція і нео-фашистівський т. зв. Італійський Соціяльний Рух, заявляють, що вони „перемогли", порівнюючи теперішній вислід виборів з попередніми в 1948 році. У виборах 90 представників до місцевого парляменту поодинокі партії здобули: християнські демократи — 31.2%, ліво-соціялістична і комуністична коаліція — 30.2%, неофашисти — 12.8% і монархісти 9.6% голосів. Остаточну перевагу матимуть християнські демократи, що заповіли співпрацю з монархістами і лібералами, які здобули 9 місць.

● У відставку подався ліванський уряд на першому інавґураційному засіданні новообраного парляменту.

ЗАЛОМАННЯ СОВЄТСЬКИХ П'ЯТИРІЧОК В САТЕЛІТСЬКИХ КРАЇНАХ

Відень, 6 червня. Діючий генеральний секретар чехословацької комуністичної партії, Йозеф Франк, заявив на партійній конференції, що чехословацьке господарство опинилося в „катастрофальному положенні". Ця вийнятка щирість комуністичного лідера в повені комуністичного самообріхування не була припадкова і вийшла тільки тоді, як її вже не можна було закривати. Це, рівночасно з подібними заявами мадярських, румунських і болгарських сателітів, є неомильним доказом, потверджуючим теж власними західними інформаціями, що всі совєтські намагання приспішити в сателітських країнах виконання п'ятирічних господарських плянів для совєтської воєнної машини, закінчилися власне тим, що сказав Франк: господарською катастрофою цих країн.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ „ОБМЕЖЕНИЙ ВІДСТУП" ВОРОГА В КОРЕЇ

Запекла оборона червоних задержує аліянтський похід на багатьох секторах

Токіо, 6. червня. — Вчорашнього дня на корейському фронті червоні ще тільки в районах Гвачон і Йончон продовжували свій „обмежений відступ" під аліянтським напором, тоді як на інших секторах фронту вони ставили запеклий спротив, зменшуючи аліянтські теренові успіхи тільки від одної до двох миль та зупиняючи цілком аліянтський похід в деяких районах. В районах Гвачон і Йончон ворог відступив головно під сильним напором аліянтської артилерії. На західному секторі сильчий ворожий вогонь заставив аліянтів евакувати свій мостовий причілок біля Кораню по за рікою Імджін. Теж на східному секторі червоні безуспішно, — але безупину повторювали свої атаки в районі Кансонґ на побережжі Японського моря. На цілому фронті бої велися на безнадійно розмокному терені і під постійним дощем. Погана погода сильно обмежувала теж акцію аліянтської авіяції, що виконала вчора тільки 430 місій. В деяких секторах аліянтські війська натрапляли на сильні фортифікації ворога, деякі з яких були побудовані, виходило б, ще перед війною. Рівночасно з розвитком боїв та скріпленням ворожого спротиву майже на цілому фронті, центром ворожої оборони є тепер „залізний трикутник" між Чорвон, Кумгва р Пйонґанґ, що вже є в засягу аліянтської артилерії. Теж аліянтська авіяція концентрувала свої атаки на цей трикутник, допомагаючи сухопутним військам та завдаючи ворогові великих втрат. Червоні зі свого боку, теж розбудовують ще більше свої оборонні позиції в цьому районі, скріплюючи їх артилерією та свіжими резервами.

Немає Виглядів на Мир в Кореї

Вашингтон, 6 червня. Тут в державному департаменті відбулися вчора інформаційні наради представників цього департаменту з дипломатичними представниками 15 країн, що разом зі Злученими Державами активно борються проти комуністичної аґресії в Кореї. Ціллю цих нарад, скликаних державним департаментом, було бажання обмінятися думками та довідатись, чи будь-кому з інших партнерів корейської війни не відомі будь-які можливості замирення. Виходило б, що ніхто таких можливостей не бачить, як теж немає жадних познак, щоби такого замирення бажали собі комуністи.

80 АЛІЯНТІВ УВ'ЯЗНЕНІ КОМУНІСТАМИ В КИТАЮ

Гонг Конг, 6 червня. Тут з поінформованих джерел подається, що китайські комуністи заарештували та держать у в'язницях понад 80 чужинців, громадян західних держав. В це не враховані численні інші, що є під домашнім арештом. На всіх їх відомих 80 випадків арешту припадає майже 60 на католицьких місіонарів і монахинь, між ними двох католицьких американських єпископів.

СОВЄТИ СУДЯТЬ НІМЕЦЬКИХ ШКОЛЯРІВ

Берлін, 6 червня. Совєтський суд в Східній Німеччині засудив десятьох малолітних німецьких школярів на кару по 25 років ув'язнення кожного за те, що вони кинули смердячу бомбу під час урядових святкувань уродин комуно-німецького президента Вільгельма Піка.

МИРОВИЙ ДОГОВІР З ЯПОНІЄЮ ПРЕДМЕТОМ НАРАД В ЛОНДОНІ

Лондон, 6 червня. Джан Фостер Доллес, американський амбасадор спеціяльних доручень, обговорює тепер в Лондоні з представниками британського уряду справу підготовлюваного ним з доручення президента Трумана мирового договору з Японією. В дотеперішніх розмовах на найбільшу трудність натрапляють дві справи, що їх важко узгіднити, а саме, справа Формози та питання, хто має підписати цей договір з китайського боку: національно-китайський уряд Чіянг Кай-ші на Формозі, що його визнає Америка, чи комуністичний уряд Мао Це Тунґа, що його визнає Британія. Проте, Доллес заявив вчора на пресовій конференції, що він сподіється знайти відповідну форму розв'язки цих проблем, що мало б наступити вже в найближчу суботу, перед його виїздом до Парижа, для обговорення тої самої справи з урядом Франції. Він заявив, що існує шість можливостей розв'язки цих заплутаних проблем, але відмовився дати на це точніші вияснення, запевняючи тільки, що він не приїхав до Лондону з готовим вже проєктом, а тільки з дорученням шукати такої розв'язки спільно з британським союзником.

ЗЛАГІДНЮЄТЬСЯ ВНУТРІШНЯ КРИЗА В ГРЕЦІЇ

Атени, 6. червня. — Грецький король не прийняв вчора колективної резиґнації свого двору, зголошеної на тлі резиґнації маршала Папаґоса з посту головно команданта грецьких збройних сил. Попереднього дня відбув з Папаґосом довшу розмову американський амбасадор Періфой, що теж мав намовляти старого маршала до повороту, мотивуючи це вимогами та інтересами країни в цьому грізному міжнародному положенні. Папаґос уступив внаслідок непорозумінь з королем щодо нових призначень на королівському дворі. Вміжчасі, король заповів деякі нові призначення до свого військового штабу, вибираючи таких людей, що відповідали б теж бажанням Папаґоса. Все це створює можливість швидкого злагіднення кризи та повороту Папаґоса на залишений ним пост. Грецький премієр Венізельос заявив на пресовій конференції, що греко-турецькі військові пакти будуть підписаний раніше, аж ці обі країни будуть прийняті до Атлантійського пакту.

В СВІТІ

● Комуно-мадярські власті почали масово депортувати людей зі столиці Будапешту. Досі ще не встановлено, чи їх депортують на „провінцію" чи на Сибір.

● З Туреччини виїхав новий контингент турецьких військ в силі 1,800 вояків на підкріплення турецького леґіону в Кореї.

● До індійського порту Мадрас причалило чотири американські пароплави, що привезли голодним індійцям 16,000 тон американського збіжжя.

● До Осльо вернувся норвезький премієр Гергардсен, що був три тижні на відвідинах в Злучених Державах.

● Нема напруження в Совєтській Грузії — пише Геррисон Сейлсбері, кореспондент Ню Йорк Таймсу з Тіфлісу.

● Таки повість, правдоподібно впродовж найближчих 24 годин, сімох засуджених на смерть за воєнні злочини німецьких нацистів. Вчора заклинано їх жінок на останні відвідини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12 06	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАСЛУЖЕНА КАРА

Забрало американському правосуддю майже чотири роки поки поставлено під суд і покарано 11 комуністичних верховодів за їх протидержавну роботу. Верховний Суд Злучених Держав затвердив в останній інстанції присуд, виданий проти тих комуністів федеральним окружним судом у Ню Йорку, 14. жовтня 1949. Судова розправа тривала тоді дев'ять місяців, а керував нею суддя Гаролд Р. Медина.

Не тільки людям, які жили в тоталітарних державах, зокрема в Совєтах, а навіть і багатьом американцям уривався терпець, коли стежили за цією розправою. Важко було зрозуміти, чому треба аж так довго панькатись зі зрадниками, для яких Кремль є паном та якому одному вони вірно служать. Але в Америці кладуть найбільшу вагу на свободу, а в першу чергу на свободу слова. Тому й не так легко було знайти спосіб, як покарати комуністичну верхівку, яка вела свою зрадницьку роботу дуже зручно, а на судовій розправі представляла себе гарячими американськими патріотами, невинними ягнятами, мучениками за ідею, яку вони обороняли нібито тільки словами, не накликуючи нікого до ніякого бунту, ні не виховуючи нікого в такому дусі, щоби бути готовим на даний знак до насильного державного перевороту, тобто до повалення силою американського демократичного ладу і встановлення тут комуністичної диктатури. Впродовж 9 місяців треба було державному прокураторові представляти присяжним суддям багато живих свідків і масу документів на доказ, хто і що таке комуністи в Америці, чого їх навчає їхній провід та від кого на ділі вони дістають накази і кому служать. Щойно на підставі таких доказів міг суд прийти до переконання, що ніби „словесна" боротьба комуністичної верхівки з американським ладом і американською владою була „виразною та наявною небезпекою" для країни. До того суддя, що керував процесом, не хотів допустити до того, щоб сталась комуністичним верховодам навіть найменша кривда на суді та щоб через те вони не могли вдавати „мучеників". Навпаки, справжнім *мучеником був сам суддя Медина, який мусів витерпіти багато* зневаг від оборонців комуністів. Він не дав себе ні в одному випадку вивести з рівноваги, а якраз до цього змагали адвокати комуністів. Караючи оборонців за зневагу суду, суддя Медина має тепер вдоволення, що Верховний Суд Злучених Держав затвердив ще й ці кари та що нахабні оборонці підуть тепер до тюрми разом з комуністичними провідниками.

Оборона комуністів хотіла уневажнити присуд на підставі неконституційности Акту Смита, закону ухваленого Конґресом на початку Другої світової війни і зверненого проти підривної акції. Цей закон зараховує до злочинів теж пропаґування й навчання повалення влади силою чи насильством. Начальний суддя, Фред М. Вилсон, проголосив, що цей Акт у силі та що комуністичні підсудні були засуджені „справедливо й конституційно".

Генеральний прокуратор, Дж. Говард МекҐрет, видав по рішенні Верховного Суду свою окрему заяву, в якій підкреслив, що день, у якому присуд затверджено „був добрим днем для льояльних громадян, але поганим для змовників." До цього він додав, що вже тепер, коли Верховний Суд визнав Акт Смита конституційним, не буде перешкоди для того, щоби притягти до судової відповідальности інші підривні елементи, які хотіли б повалити силою американську демократичну владу. Тому теж треба чекати незабаром дальших процесів проти комуністів, бо вони є нині єдині шпиги та зрадники, які помагають найбільшому ворогові Америки.

Під-совєтська еміґрація в американській оцінці

Велика маса еміґрантів зі Совєтського Союзу та з підсовєтських країн приковує щораз більшу увагу вже не тільки обмежених і безпосередньо заінтересованих в тих проблемах американських урядових чи громадських кол, але й загальної публічної опінії. Причини того наявні: міжнародне політичне положення та можливість війни зі Совєтським Союзом з одного боку і насамперед, звичайне людське заінтересування в дальшу чергу, а не в останній мірі й відповідна постава та поведінка і діяльність самих еміґрантів.

Треба признати, що в американській оцінці тої еміґрації зайшли в останніх роках кардинальні зміни, як вони зайшли і в політичному відношенні до Совєтського Союзу та комуністичних п'ятих колон в західних країнах. І хоча сьогодні тої оцінки ще не можна б вважати за абсолютно правильну, проте вона від тої правильности не багато віддалена. Доказом того можуть послужити хоч би дві обширні статті Гері Шварца в Ню Йорк Таймс'і за 4 і 5-го червня.

Автор згаданих статей видвигає на початку основне твердження, вважаючи, що „понад 250,000 втікачів зі Совєтського Союзу, які живуть по цей бік залізної заслони, можуть стати важливою зброєю проти Сталінського комунізму, якщо можна б розв'язати цілий ряд серіозних господарських, політичних і психологічних проблем." Виходячи з такого становища, він накреслює загальний і досить точний образ теперішньої еміґрації з-під Совєтів в усіх її причинах і аспектах. Короткий перегляд його думок допоможе виробити собі загальний погляд і на теперішню американську оцінку цеї — кажучи терміном автора „нової аміґрації", тим більше, що при цьому в згаданих статтях приділюється окрему увагу українцям.

Більшість теперішніх еміґрантів з-під Совєтів опинилася на Заході в наслідок і під час війни, перевезена до Німеччини на примусові роботи, або попавши в німецький полон. Меншій частині пощастило пробитися через залізну заслону вже після війни, або втекти зі совєтської армії та адміністрації в окупованій Німеччині. Понад два мільйони цих втікачів пощастило Совєтам дістати назад в свої руки, з цього велику частину при західній допомозі, не зважаючи на всі протести, включно до самогубства, самих втікачів. Щось біля 100,000 тих втікачів, в тому 36,500 балтійців, 35,000 українців та 11,500 росіянів, ще залишаються в таборах в Німеччині і Австрії. Понад 50,000 тих втікачів з-під совєтів вже переїхали та поселились в Злучених Державах.

За головну причину цеї еміґрації вважається совєтський терор з одного боку, а кращі можливості життя на Заході з другого. У випадку українців та деяких інших груп поважну ролю грає націоналізм та їх не тільки проти-комуністичне, але й проти-російське наставлення.

В найгіршому положенні є нові втікачі і дезертири, бо вони не підпадають під опіку ІРО і взагалі немає кому ними заопікуватися. Багато з них розчарувалось щодо Заходу.

Вся ця еміґрація виявляє помітну політичну діяльність, головно пропаґандивну проти комунізму, але всі вони відчувають велику недостачу фондів. Між ними є біля 50 політичних груп, які теж взаємно себе поборюють. З американського боку існують громадські установи, які намагаються довести до злагіднення тих розбіжностей і думають, що тоді можна б придбати на цілі тих груп теж більші фонди. Найбільше з нових еміґрантів розчаровані фактом, що Захід не дає їм сподіваних можливостей поборювати комунізм.

Захід, зокрема Злучені Держави, повинні зробити багато більше, ніж зробили досі для допомоги тим втікачам, якщо вони бажають використати їх без сумніву великий потенціял для боротьби з большевизмом з одного боку і для майбутньої відбудови вільних країн на терені теперішнього Совєтського Союзу з другого. Проте, знавці цих проблем остерігають Америку і Захід, щоб вони не мали злуди, що ці втікачі чи їхні однодумці під совєтами можуть самі повалити совєтський режим чи викликати боротьбу проти нього на більшу скалю. На це завеликий совєтський терор і занадто сильна совєтська політика. Але вони можуть зробити багато в підготовці такої боротьби на випадок війни. В дальшому, вони можуть дати вартісні інформації та зорганізувати постачання таких інформацій зі Совєтського Союзу. А на випадок війни, вони можуть відіграти важливу, якщо не рішальну ролю в психологічній війні, в розвідці, в переслухуванні полонених та цілому ряді інших справ.

Але такий вузкий погляд на свою придатність в східно-західній війні відкидають самі політичні групи втікачів, домагаючись поставлення цеї справи у відповідній політичній ширині, включно до творення окремих військових частин з під-совєтських національностей, які боролися б за волю своїх народів.

Західні країни наробили багато помилок у відношенні до втікачів. Але автор приходить до кінцевого висновку, що „без огляду на те, що зроблено або чого не зроблено, справа ясна, що проблема проти-совєтських втікачів зі Совєтського Союзу не може бути розв'язана в короткому часі. Ці люди занадто багато витерпіли і зазнали занадто багато ударів з боку Заходу, щоб могти нагло змінити своє наставлення, базоване на таких досвідах. Але всі ті, що знають їх, переконані, що вони творять важливий арсенал борців за демократію, що можуть дати важливий вклад, якщо будуть направлені помилки, пороблені в минулому."

Міркування Гері Шварца — належать без сумніву до найбільш правильних з усіх дотеперішніх. Можна сподіватися, що їх публікація в поважному органі американської публічної опінії здобуде відповідну увагу теж у відповідальних урядових американських колах.

Фабрика автоматів — совєтська армія

Знавці військової справи і політичні провідники різних країн знов стоять перед загадкою: як буде виступати совєтська армія на фронтах в разі нової світової війни?

Відповідь на це питання дають різні люди різну. Це залежить від ступня їх знання совєтських відносин і, до певної міри, від душевного складу цих людей. Можна говорити про „оптимістів" і „песимістів".

Оптимісти міркують так: — II світова війна показала велику слабкість совєтської армії в боротьбі проти Німеччини. Мільйони совєтських вояків здавалися на фронті, цивільне населення з ненависти до комуністичного режиму, вітало прихід німецького війська. — Отже — думає дехто — історія повториться, і совєтська армія розвалиться в перших тижнях збройного конфлікту. До розвалу совєтської армії може спричинитися теж і розумна пропаґанда серед совєтського війська та населення, і це привело б комуністичну державу до катастрофи. Іншого погляду тримаються „песимісти". Вони розбирають ситуацію в совєтській державі на підставі розвитку останніх десяти років і приходять до таких висновків:

1. Досвід Другої світової війни навчив комуністичних провідників, що не можуть вони покладатися на саму партію з її „ідеологією". В II світовій війні Москва не апелювала до міжнародної солідарности пролетаріяту, тільки до російського націоналізму, до історичних традицій боротьби з Німеччиною, до слави російських царських генералів і навіть до Богу духа винної тіні українського гетьмана Богдана Хмельницького. Відклик до цих почувань патріотизму зробив чудо (само собою для цього багато зробила безглузда політика Гітлера на окупованих територіях): в совєтській армії прокинувся патріотизм, і це спинило рух німецького війська на схід. Оскільки армії західних великодержав не зможуть рушити на територію, опановану Совєтською державою, а будуть у стані оборони або навіть мусітимуть деякий час відступати, то дисципліна в совєтському війську утримає вояків у покорі, і вони будуть битися.

2. „Песимісти" йдуть далі: вони слідкують за розвитком військової дисципліни в совєтській армії і приходять до невтішних висновків: в совєтській армії панує найгостріша дисципліна, яку собі можна уявити. Правила внутрішньої служби совєтської армії велять — що наказ начальника для підлеглого вояка — закон. — Накази старшин своїх совєтський вояк мусить сліпо виконувати, не роздумуючи. За найменший непослух чи за порушення дисципліни офіцер совєтської армії має право карати вояка смертю на місці. — Совєтських вояків мучать безконечними військовими вправами, їх тримають довгі роки на службі, вбивають в їх душах чуття приналежности до людського товариства, вони обертаються в безвольних рабів, „інструмента вокалія", як називали в старовину своїх невільників римляни.

В цьому нічого нового російські комуністи не видумали, бо така палочна дисципліна була, напр., у пруськім війську в 18 віці, коли пруські королі набирали силою до війська навіть чужинців і, поставивши їх уряди своїх полків, примушували жорстокою дисципліною до служби і до війни на фронтах.

3. Нова страшинська каста, яку створив Сталін у совєтській армії, має, порівняно з простим вояцтвом і з цивільним населенням, „веселе і щасливе життя". Ці люди, з упадком комуністичного режиму, можуть дуже багато втратити. Від них буде залежати доля совєтської армії. Наділені владою над життям і смертю підлеглих їм вояків — автоматів, — ці офіцери совєтської армії можуть повести в бій мільйони совєтського вояцтва, зтероризованого і невдоволеного. „Песимісти" в цій залізній дисципліні совєтської армії бачать велику небезпеку. Відомо, як совєтські старшини і вояки билися до останнього, а не здавалися в полон німцям. Коли захоплених у полон питали німці, чому вони так уперто билися, то відповідь була: „Думаєте, що найстрашніша смерть? Є ще страшніше від смерти".

Дійсно, за полоненого совєтського вояка відповідає його родина і думка про невинні жертви совєтського режиму — примушувала битися до краю. Тому, треба уважати, що перемога над совєтськими арміями в війні не була б легка.

Г. С.

В. І—с.

Навколо нафти Ірану

Відомості про нафту в Персії заходять у далеку давнину в часи перед Р. Х. Але широке промислове значення вона тут набула лише на початку XX століття.

У 1901 році англієць В. Нокс Д'Арсі одержав від перського шаха концесію на нафту на обширі 500,000 кв. миль, 5/6 цілої території Персії. В північній Персії трохи пізніше набули право експлуатації російські нафтопромисловці. З концесією Нокс Д'Арсі закладено Англо-Іранську компанію з 53% акцій, що контролював англійський уряд через адміністрацію адміралітету. У часи революції Росія втратила свої концесії і їх також перебрала В. Британія. Після 2-ї світової війни совєти спробували поновити концесії к. Росії в іранському Азербайджані, але в справу втрутилися ЗДА і взяли до свого капіталу й впливу ці нафтові джерела.

По здобуванню нафти Ірану належить 4-е місце у світі (після СССР). Торік продукція винесла 35,556,000 тонн, лише трохи менше совєтів. Від південних нафтовищ Ірану англійці збудували нафтопровід довжиною 1,718 миль до найбільшої у світі нафтодестилярні в Абадані, поблизу Перської затоки. Ця нафтодестилярня у 1950 р. переробила 27,000,000 тонн нафти. Компанія розпоряджає 142 наливними пароплавами, 38 в перебудові та ще 40 арендує. Цією фльотою компанія розвозить нафту й її деваріти по цілому світі, а сам Іран не розпоряджає жадним пароплавом.

Англо-Іранська компанія посідає також коло 24% акцій Ірак Петролеум К., продукція якої за 1950 винесла 6,889,000 тонн. Англо-Іранська компанія розпоряджає капіталом 800,000,000 — 1,000,000,000 долярів і має також нафтодестилярні в Англії, Франції, Німеччині, Палестині й Австралії. Прибутки її виносять 420 мільйонів долярів річно. У р. 1914 В. Черчіл, як 1-й Лорд Адміралтійства, домігся, щоб 50% акцій компанії належали Британському урядові. Зараз маєток компанії на 185 мільйонів долярів є більший, ніж всі англійські капітали в Китаї.

У 1933 році уряд Ірану видав нову концесію цій компанії на 60 років, цебто до 1993 року. За концесію Англо-Іранська компанія платила урядові річно 37 мільйонів долярів, які становили 43% бюджету держави. Звичайно, володіння цим чорним золотом самою Англією не могло не викликати напруженої міжнародної боротьби.

Зрозуміло, що і в самому Ірані почало зростати незадоволення англійською концесією через компанію. У першу чергу працювала п'ята колона між прокомуністичними елементами партії Тюдех, яка після замаху на шаха проголошена поза законом. Але хутко й праві релігійно-націоналістичні фанатики розвинули пропаґанду за націоналізацію іранської нафти і перебрання майна компанії державою. Справу перенесено до Меджлісу (парляменту), де обговорювали закон про націоналізацію нафти й ліквідацію, з конфіскуванням майна Англо-Іранській компанії.

В дні 7-го березня противний націоналізації премієр, ген. Алі Розмара, був убитий націоналістами. 14 березня меджліс ухвалив закон про націоналізацію одноголосно. 20 березня поміркований англофіл Алі Гусейн склав новий уряд. 26-го березня розпочали страйки робітники на півдні коло Абадана на нафтопромислах. Були сутички з адміністрацією, у яких убито декількох англійців. Новий премієр не міг дати з цим ради і 27 квітня демісіонував.

Під натиском Меджлісу 30 квітня новим премієром призначено д-ра Мосадеха, основника „національного фронту" і голови нафтової комісії Меджлісу. Новий премієр є багатим землевласником і вважається непідкупним, а це рідке явище в політичнім житті Ірану. Мосадех є непримиримий ворог Англо-Іранської компанії і взагалі Англії, але він вороже ставиться і до комуністів.

30 квітня закон про націоналізацію ухвалив і Сенат Ірану. Після 50-літнього існування Англо-Іранська компанія засуджена до ліквідації. Її многомільйоновий маєток повинна перебрати спеціяльно вибрана з 11 осіб комісія Меджлісу. 13 травня премієр Мосадех заявив у Меджлісі, що Англо-Іранська компанія за переведену ним націоналізацію, має намір його вбити. Через те він вирішив „сісти в бест" в Меджлісі і лишатися в ньому, аж доки відбудеться націоналізація. З цього часу премієр мешкає у двох кімнатах Меджлісу й керує швидкою ліквідацією Англо-Іранської компанії. Але перед цим, 8 травня, Англо-Іранська компанія звернулася до іранського уряду з

(Закінчення на стор. 4)

Микола Очерет.

ОРДЕНОНОСЕЦЬ

5)

А ось приїхали й вони і нас повели до другої залі, де були понакривані столи з їжою. На кожній тарелі лежала картка з прізвищем та ім'ям гостей і ми, знайшовши наші місця, сіли з поводарем за стіл. Глянувши навкруги, я ледве не крикнув, — таку силу силенну побачив я тут буржуйні, ситої та вигодованої, та все в орденах, та гарно все вдягнені... До мене два дні ходили кравці, все підганяли новий одяг на мене; тож одяг на мені був не поганий, але куди ж мені до них! І вже й розібрати я не міг, де буржуйня чужоземна, а де своя . . .

Тут вийшов Сталін і музика заграла: „Пісню про Сталіна", а він сів ото на своє місце і просить починати бенкет. Знову почали вставати гості, піднімати келишки і говорити промови. Тут промови говорили вже чужими мовами, а коло кожного чужинця сидить перекладач розказує своєму панові на ухо про що говорить промовець. А мій поводар шепче теж мені на вухо та таке, прости Господи, що я сидів увесь червоний, як рак, та все боявсь щоб хтось часом не почув.

Аж ось устав сам Сталін тай каже прямо до мене: „Даніліч! Розкажи гостям как работаєт ваш показательний радгосп. Гавари всьо, гавари по „Правде", гавари!"

Сказав тай сів посміхаючись на своє місце. А мій поводар штовх мене у спину та й шепче: „Вставай, сучий сину, та говори так як треба!" Аж зло мене взяло, наче б тоя сам не чув, як сам Сталін сказав: „говори по правде!" Він навіть мене взяло, наче б то я сам не можу правди розказати! Встав я, підняв келишок та й кажу: „Що й казати! Живемо тут ми гарно, всього нам тут хватає і все дякуючи мудрості і турботам нашого батька рідного, маршала Сталіна! От хоть би приміром і наш показательний животноводческий радгосп ім. НКВД. Недаром наш застсекрадгоспарткома вихваляється на весь район чіткістю роботи апарату нашого показательного радгоспу".

А далі й почав розказувати скільки у нас відділів, підвідділів, скільки нам приходиться виписувати ордерів, накладних, нарядів, путьовок, пропусків, як складаємо акти — прості, переходові, тимчасові, початкові, остаточні. Хотів далі про свій відділ та підвідділ розпочати, але реґіт чужоземних гостей та послів не дав далі мені говорити. Глянув я, а всі чужинці аж за животи беруться, так кляті реґочуться. Тільки батько рідний сидить, кусає вуса та оглядається на всі боки, наче вовк у пастці. Наші пани теж насупились усі, мов сичі, — сидять і мовчать. Бачучи таке, я хотів уже сісти, але чужинці просять мене через своїх перекладачів продовжувати, так сподобалась їм моя промова. Заборонити ж мені при чужинцях ніхто не сміє, бо ж за конституцією СССР у нас же „свобода слова".

Тут глянув я ще раз на Сталіна і аж повеселішав: сидить собі, усміхається, а далі й сам почав сміятися, — ну за ним вже й усі наші пани. А він й каже до мене: „Ти, Даніліч, гавари! Гавари дальше".

Ну, думаю, зробив промах, треба виправляти, бо щось певно не так сказав. Тут я й почав вихваляти турботи компартії за нашу освіту, нашу політичну грамотність. Розказав, як організувались у нас курси, які науки проходили у нашому ж и в отноводчеському радгоспі, розказав про політбуксіри, про те, як дбає про нас почесний шеф, скільки у нас сексотів і явних агентів нашого шефа, як гарно поставлений контроль . . . А навкруги все дужче й дужче реґіт розлягається, аж лягають та сміються. Всі сміються: чужі й наші і сам батько . . . Образливо мені стало: сміються наче з дурника . . . Я замовк і сів.

Хвилин з десять люди не могли заспокоїтись, а далі встає сам рідний батько тай каже до чужинців: „смеялис, весело смеялис! І ми тоже смеялис, потому ваш смех показивал правильност нашей тактики! Ми самі сделали етой рад госп із останков нашей буржуазії і всем советским людям показиваем его, чтоби виделі на живом примере, как работают трести і картелі в капіталистическом государстве. Ви самі видите сколко усілія ми прілагали, чтоби поборот буржуазно-бюрократическую психологию і, сами видите, нет никакаго результату. Потому етот радгосп і єст „показательний", чтоби всем показат, что єдиний правильний путь борот би з буржуазией — ето уничтожить всех капіталістов! А как живут і работают люди нашево саветскаво колективнаво хазяйства вам сейчас розкажет товарищ Никіта Хрущов!"

Сказав і сів, а товариш Хрущов устав і почав розказувати. Про що саме він говорив і про що говорили ще багато інших, я вже не чув — не до того було! Стежив лише, коли всі випивали та, щоб не виділятись, пив і сам. І дивно, так після, мабуть, дванадцятого чи тринадцятого килишка всі думки про невдачу наче рукою зняло!

Аж ось бенкет закінчився і всі почали вставати і виходити. Я теж хотів вийти, але мій поводар затримав мене за руку тай каже: „ні, заразо, так ти звідсіля не вийдеш! Ось з тобою, холеро проклята, балакатиме зараз сам Сталін. Ходімо разом!"

Прийшли ото ми кімнат з десяток і дійшли до дверей, де стояла охорона. Нас певно чекали, бо, побачивши нас, один з вартових пройшов у двері і через хвилину закликав нас до кімнати. Коли ми переступили порога, то побачили, що з-за столу, який стояв коло протилежної стіни величезної кімнати, підвівсь сам „рідний батько" і швидко підійшов до нас, тримаючи в руках якесь число „Правди".

Ставши коло мене він запитав: „что я тебе говорил? Гаварил: гавари по „Правде". Вот тебе „Правда", — где такоє написано, что ти гаварил? Нет! А зачем гаварил?" — та як розмахнеться, як зацідить мене п'ястуком по щоці . . . „Діялектику забил, ішак облезлий! Тебе зачем діялектику учілі? А, ти, ішак безмозгий, всю науку забил!" Та знову як затопить мене у другу щоку, аж у очах потемніло. „Твойо щастя, что я сам всьо раз'яснил! Патому твої глупиє разкази ещо больше возвелічілі мудрость нашей власті в глазах тех іностранцов. Ми тебя сделалі ударником, ми тебя сделалі стахановцем, ми тебя в безпартійниє активісти видвинулі, ми тебя орден далі, ми тебя думалі депутатом верховного совєта сделят, а ти глупая голова, такоє гаварил . . . Тепер ти снова будеш пастухом, а твой глупий радгосп ми ліквідірусм!" Так сказав і пішов знову до столу, а мій поводар схопив мене за комір та швидше за двері . . .

(Закінчення буде)

МЕТА УКРАЇНЦІВ — ОДНАКОВІ МОЖЛИВОСТІ ПРАЦІ ДЛЯ ВСІХ

Наша країна, яка знову стала арсеналом демократії, розпочала велику програму продукції на оборону. Звичайно, виконання цієї програми вимагає притягнення великої кількости робочої сили, а велика кампанія наймання робітників може завжди зустрітися з дискримінацією, тобто з несправедливим ставленням до певних груп робітників. Щоб найкраще використати наявну робочу силу, ясно, що треба цілком відмовитися від такої практики, тобто несправедливого ставлення до певних груп робітників через їх расу, віровизнання, чи національне походження. Але щоб повністю позбутися дискримінації треба провести певну акцію.

Цього року проекти законів про справедливе затруднення були внесені до легіслятур стейтів: Арізона, Висканзин, Делавар, Західня Вірджінія, Ілліной, Індіяна, Айова, Каліфорнія, Канзас, Колорадо, Мінесота, Мізурі, Мишиґен, Монтана та Юта. Закон про справедливе затруднення прийнятий вже в одному з цих стейтів, а саме в Колорадо, де він уже затверджений і забороняє дискримінацію у затрудненні людей в комунальних установах та передбачає комісію, що мала б провадити розяснювальну кампанію проти дискримінації при найманні робітників у приватних установах. Такі закони не тільки посилюють економіку нашої країни, але й посилюють демократію.

В той час, як стейтові легіслятури розглядали закони, які мали б забезпечити припинення дискримінації в дотичних стейтах, Адміністрація у Вашингтоні обговорювала справу випуску екзекутивного наказу президента про створення Комітету Сприяння Справедливому Затрудненню, так, як це було підчас Другої Світової Війни. Цей тимчасовий комітет військового часу був створений для того, щоб припинити з дискримінацією у самому федеральному уряді та у військовій промисловості, що працювала по контрактах. Багато організацій та окремих осіб і тепер висловлюються за створення подібного комітету для якнайуспішнішого проведення програми оборони.

Федеральна акція щодо боротьби з дискримінацією у затрудненні буде стосуватися лише підприємств та установ, що їх продукція і діяльність сягають поза межі окремих стейтів, отже, мають міжстейтове значення і Конгрес має право їх контролювати. Нелегке завдання покінчити тут з дискримінацією. Також дані, зібрані Конгресом, показують, що не легко кінчити з дискримінацією у деяких стейтах. Але практика Комітету Сприяння Справедливости у Затрудненні, що працювала підчас Другої Світової Війни, показала — яким шляхом треба боротися за справедливе затруднення. Не зважаючи на обмежене поле діяльности цього Комітету, і не зважаючи на те, що він не мав права покарати винних, він провів багато розяснювальної роботи.

Також повчальним є приклад стейту Ню Йорк, що з 1945 року став піонером у запровадженні Закону Справедливого Затруднення, який передбачає кару за порушення його.

До цього часу Нюйорська Стейтова Комісія для Боротьби з Дискримінацією, що відповідає за проведення стейтового закону справедливого затруднення, не вживала свого права притягати працедавців до суду за порушення закону. Проте, вже той факт, що Комісія має це право в ревізії, надав їй більшої впливовости у мирному полагодженні скарг скривджених.

Інші стейти, в яких прийнято закони про справедливе затруднення, теж полагоджували скарги в мирний спосіб; відомий лише один випадок, коли справу доведено до суду. У двох стейтах, де закони не передбачають способів примусу — в Індіяні і Висканзині — виявилось, що вони не мають сили. В одному місті, яке запровадило постанову про справедливе затруднення, не підперши її забезпеченням примусового виконання, за рік виявилось, що необхідно доповнити цю постанову пунктом, що передбачав кару за порушення її.

Треба зауважити, що закони проти дискримінації в затрудненні, не обмежують права працедавця визначити кваліфікацію, необхідну для виконання даної праці. Але вони вимагають, щоб ті ж самі стандарти кваліфікації були застосовувані до всіх. Отже, ці закони відбивають один з основних американських принципів — однакові можливості для всіх.

То є справою всіх американців — якнайшвидше усталити справедливі принципи в усіх ділянках життя в Америці. Люди, що живуть у стейтах, де вже проведені закони про справедливе затруднення, можуть ознайомитися з цими законами і з тим, як вони проводяться в життя. Якщо ж вони живуть в одному з тих стейтів, де ці закони ще тільки розглядаються, або недавно були відкинуті, то вони можуть звязатися з місцевими комітетами сприяння справедливому затрудненню, де вони знайдуть представників робітництва, працівників освіти, бізнесменів і релігійних та громадських груп.

Громадяни, що зацікавлені в проведенні цих законів, завжди знайдуть способи переборти несправедливе ставлення до людей різної раси, віри та національного походження і їм дати всім американцям можливість дістати добре оплачувану працю, якщо вони мають достатню кваліфікацію. В цей спосіб американські громадяни допоможуть провести в життя принципи нашої Конституції і Декларації Прав.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮАРК, Н. Дж.

Велика морська прогулька

Як нас інформує Комітет, цьогорічна традиційна морська прогулька, яку організує наш завжди рухливий та підприємчивий Союз Українських Американських Бизнесменів в Нюарку на 24 червня, викликає велике заінтересовання так в Нюарку, Ню Йорку як околичних сусідних містах, як це видно по розпроданих уже білетах, яких може скоро не стати.

Навчені досвідом минулорічних прогульок, що пароплави на 1000 — 1,500 осіб все були за малі, цього року — з нагоди 20-літнього існування Союзу Бизнесменів — законтрактовано великий люксусовий параплав на 3,200 осіб з двома оркестрами та різними розривковими устаткуваннями для старших і дітей.

Кошт мінімальний, бо всього 2 дол. від дорослих та 1 дол. від дітей.

Такі прогульки на прибережним морі дають багато емоцій, вражень та відпочинку. Тому американці залюбки вибираються в літнім сезоні раз у тиждень на такі прогульки та платять і по 5 дол. від особи.

Комітет подбав, щоби до портів в Нюарку та Ню Йорку було дано більше омнибусів до виїзду та приїзду.

В справі білетів та ближчих інформацій стежіте за оголошеннями в пресі. Це буде найкраща нагода стрічі з приятелями та знайомими, чи для купання. До того дохід призначений на добродійні цілі.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Святкування Шевченкових Роковин дітьми Освітніх Курсів

Скромним, але вдалим святкуванням 1. квітня ц. р. вшанували учні й учениці Вечірніх Освітніх Курсів „Учительської Громади" в Ню Йорку 137 роковини Шевченка. В шкільній авдиторії Академії св. Юрія при 9 вулиці зібралася нечисленна громада курсантів, викладачів та батьків і родин учнів, щоб спільно віддати поклін Поетові.

Свято відкрив керівник курсів д-р К. Кисілевський, який у вступному слові підкреслив національно-виховне значення святкування роковин Шевченка шкільною молоддю та поділився з присутніми своїми враженнями, які зробила на нього прогулька до Поетової могили, що є символом українського соборництва.

Дальшу програму святкування виповнили виступи слухачів курсів. Деякі, з мистецького боку, перевантаження програми, треба виправдати виховними моментами, а саме бажанням дати змогу якнайбільшій кількості учнів взяти активну участь у виступі: після відспівання шкільним хором „Заповіту" та вязанки народних пісень, діти продеклямували низку Шевченкових творів. У другій частині святкування відбулася двокартинна сценка з дитячих років Поета п. н. „Тарасові Мрії" пера п-ні Н. Стефанів. Перша картина сценки повністю вдалася, друга вимагає деякої переробки, бо малі хлоп'ята не можуть вести суто філософського діялогу про шукання правди навіть, коли одним із співрозмовників є майбутній геній. Зрештою сценка може бути з успіхом ставлена на дитячих святкуваннях пам'яти Шевченка.

Виступом хору й відспіванням національного гимну закінчила дітвора Освітніх Курсів святкування Шевченкових роковин.

Ця скромна, але з мистецького й виховного боку вдала учнівська імпреза свідчить, що Освітні Курси виконують на терені Ню Йорку важливу навчальну й національно-виховну роботу серед українського покоління нової й давнішої української еміграції, бо заступають йому відсутність рідного шкільництва, подають основні відомості з українознавства та плекають національну свідомість. Треба тільки, щоб батьки з'ясували собі цю ролю Курсів і дали змогу своїм дітям користати з них. (вб.)

Загальні збори Кредитової Кооперативи

Дня 19 травня 1951 відбулися в Ню Йорку установчі загальні збори першої Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч". Вибрано Управу з дир Ілярієм Ольховим на чолі, Кредитову Комісію з п. Іваном Василишином і Контрольну Комісію з п. Юліяном Ревасом на чолі.

В члени Кооперативи вписалися вже на Загальних Зборах коло 40 осіб, які зложили кількасот долярів уділів. В ході наступних днів полагоджено всі вимагані законом формальності. Сьогодні кооператива вже діє нормально. Покищо урядування відбувається двічі в тиждень, а саме кожного четверга 6-8 вечорі і кожної неділі 12.30-1.30 в льокалю відділу Товариства „Самопоміч" в Ню Йорку, 77 E. 7 вул. Приймаються заяви приступлення в члени, вплати на рахунок уділів, заяви на уділення позичок та переводяться виплати.

ТОРОНТО, Онт.

Доповіді на восьмо - історичні теми.

У неділю 20 травня в театральній залі Українського Народного Дому, старанням управи ОДУМ, відбулася перша доповідь із циклю заповідженних викладів Українського Воєнно - Історичного Інституту (колишнього так добре знаного серед українського загалу Товариства цієї ж назви) на історичні теми.

З першою доповіддю виступив ген. Михайло Садовський на тему „Чорне море — Українське море". Виклад був дуже цікавий, змістовий, багатий в історичні дані й виголошений з великим запалом.

Доклад свій шановний генерал ілюстрував розвішаними на куртині історичними пам'ятками. Це може вперше в Канаді бачили ми величаву кільканадцятичну маніфестацію, зорганізовану Українською Чорноморською Громадою в Севастополі 10 травня 1917 року; бачили воєнні велетні-кораблі Української Воєнної Фльоти, що маніфестували на Чорному Морі після підняття на них українського державного прапору; бачили оригінальний прапор бойових кораблів; бачили начальника воєнно - морської управи Міністерства Військових Справ, 85-літнього фльот ген. Володимира Савченка-Більського, цього може єдиного живого ветерана фльоти; й нарешті бачили міністра морських справ Михайла Біліньского, цього відважного старшого старшину фльоти, що в останньому бою за Україну під ст. Базар на Волині в листопаді 1921 року, поклавши трупом шістьох ворогів, що його брали до неволі, одною револьверовою кулею відібрав собі життя, щоб не достатись живим у руки червоного москаля.

Після викладу докладчикові ставлено запитання, на які давав він вияснення. Наприкінці представник проводу ОДУМ в сердечних словах дякував ген. Садовському, а слухачі нагородили його рясними оплесками.

Наступну доповідь матиме проф. С. Кілимник на тему „Історія України в народній творчості", а третю — П. Крат на тему „Походження українців".

В. В.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

НА МІЖНАРОДНОМУ КОНҐРЕСІ ЖІНОК В АТЕНАХ

(Репортаж „Сучасної України")

Усі дороги, навіть з Америки, — провадять до Риму, — каже нам темна русявка, чепурна і щебетлива пані Стефа Галичин, делегатка українського жіноцтва на міжнародному конґресі в Атенах.

І так мої перші кроки на европейському континенті були у Вічному Місті, де осів літак, яким я прилетіла з Ню Йорку.

У папи Пія XII

Я мала велику честь, як представниця українського жіноцтва бути прийнятою на окремій авдієнції у Святішого Отця.

Мене впровадили в кімнату, стіни якої були покриті темночервоним шовком. Зайшов я очувала, бачу — як елястичним кроком зближається до мене людина високого росту та аскетичного вигляду — це папа Пій XII. Я приклякаю. Він підходить до мене і, бачучи моє зворушення, усміхається та подає мені руку.

„Ми знаємо, — каже він, — що український народ страждає, і будемо молитися, щоб український народ був вільний. Ми благословимо вас, вашу родину, вашу організацію і ваш народ". Святіший Отець на хвилину приклякає і молиться за український народ.

Ще кілька слів чую від нього. — Папа питає про наше життя і про наш побут. Він щераз благословить мене, і я залишаю прийомний сальон. Сторожа в ренесансових костюмах проекту Мікельанджела стоїть коло дверей. Салют, і я виходжу довгими коридорами з Ватикану.

В Атенах

В днях 27 березня до 8 квітня я заступала українське жіноцтво на міжнародному конґресі жінок.

Питаємо: Яка була програма цього конґресу і скільки було учасників на ньому?

Конґрес займався політичним та соціяльним становищем жінки в сучасному світі. Присутних було 226 делегаток з 22 країн. — Праця ішла в цілому ряді комісій. Конґрес домагався повної рівноправности жінок в політичному житті, арґументуючи, що існують ще монархії, де жінок не допускають на престіл, хоч приклади Великобританії — згадати хоч би тільки Королеву Вікторію — та Голяндії доводять, що жінки вміють якнайкраще виконати найважчі державні завдання. Те саме діється в республіканських державних устроях, напр. у Франції та США, де жінок не допускають стати президентом держави.

Питання: Яка Була Ваша особиста участь в цьому конґресі?

Я декілька разів промовляла під час дискусій та виголосила доповідь п. з.: „Українське жіноцтво і справа міжнародного миру". Я теж говорила в радіо, і то грецькою мовою за зробленим для мене перекладом.

В моїх виступах я подала до відома про участь українських жінок у визвольних змаганнях українського народу. Я вказала на участь жінок в українському підпіллі, в Українській Повстанчій Армії та в підпільному Українському Червоному Хресті.

„Ми, українські жінки, з гордістю рішуче приєднуємось до вашого благородного завдання зберегти свободу в світі — говорила я. — Ми закликаємо вас зрозуміти, що, боручись проти деспотичної тиранії совєтської Росії, українське жіноцтво служить справі загального миру і свободи."

Конґрес привітала я словами, що я надзвичайно щаслива, що ці нараді вільних жінок відбуваються саме в Атенах, в осередку давньої великої культури, в країні, що мала перед тисячеліттям передала християнство Україні.

Угрецького короля Павла

Королівська пара прийняла делегаток конґресу на окремій авдієнції. Сам королівський палац на вигляд скромний, зате внутрі надзвичайно елеґантно та розкішно влаштований. Українського гостя — мило вражають вишивані віконні занавіски, що пригадують українські народні та хрестикові низинкові взори.

Я говорю англійською мовою з королем Греції. Це високий чоловік з військовим виглядом. Він цікавиться українським повстанським визвольним рухом, і підчас розмови зауважую, що король Павло добре поінформований про визвольну боротьбу України.

Грецька королева, елеґантна 35-річна жінка, говорить мені:

„Ви, українці мусите мати відвагу і витривати. День України прийде!" Її гарні сині очі при тому заблистіли.

Сьогоднішні греки

Багато з сучасних греків нагадують рисами своїх облич античних синів Геллади. Якби не їх модерні одяги, можна б мати ілюзію, що проходжуємося вулицями Атен часу Перікле́вої дружини Аспазії.

Атени роблять величне враження, бо це місто заховало перві́сний вигляд клясичної доби. Архітекти намагалися залишити давній образ міста. Для прикладу, гора, з якої проповідував саме 1900 років тому апостол Павло, залишилася в такому ж стані. Там не збудовано жодної церкви, тільки примішено табличку: „Тут проповідував апостол Павло".

Теж Акрополіс залишився живим свідком гелленської архітектури.

При Божому Гробі в Єрусалимі

З Атен через Каїро їду до Єрусалиму, щоб на Гробі Христа Спасителя засвітити лямпадку. Кожний християнин із глибоким зворушенням споглядає на великий камінь, що нині ще лежить у стіп гори і яким був припечатаний гріб перед Воскресінням Христа. Немає людини, яка спокійно могла б дивитися на місце, де перед 1918 роками розп'ято на хресті Сина Божого. Кожний паломник іде на Голгофту тільки навколішках...

Зате радісно входимо у Вифлеємі до церковці, що побудована перед печерою, в якій народився Христос...

Під час повороту пані С. Галичин відвідала нашу редакцію, щоб поділитися враженнями з міжнародного жіночого з'їзду.

(ЮС)

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Донна Гресько** буде мати гостинний виступ з оркестрою філармонії в Торонто в четвер 7 червня ввечорі в Університетській Арені, при Блюр Стріт Вест. Диригуватиме д-р Гайнц Унґер, відомий на цілий світ диригент.

● **Окреме Жюрі при Видавництві „Америка"** у Філаделфії, в складі — проф. В. Радзикевич, д-р В. Дорошенко, д-р Г. Лужницький, о. д-р В. Ваврик, та ред. Купчинський, проголосило таке рішення в Літературному Конкурсі: 1. Стримати визначення першої нагороди до пізнішого часу; 2. Признати другу нагороду п. Сергієві Ледянському за п'єсу „Земля під хмелем"; 3. Третю нагороду поділити між авторів: повісти-сценарія „Воскресения людини", п. Івана Керницького, і автора поеми „Донька", п. Яра Славутича; 4. Вирішено вирізнити репортаж М. Марської „Сіре й Червоне" та поему „Чорна Долина" Олекси Веретенченка.

● **Авторський вечір поета Євгена Маланюка** відбудеться в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, при 149 2.ro евеню, в найближчу п'ятницю, 8-го червня в год. 7:30 ввечорі. Читання творів автора попередить півніст проф. Вадим Випшевський, що відіграє Патетичну Сонату Бетговена.

● **Власті Української Католицької Церкви в Арґентині** вирішили святкувати від тепер українські церковні свята за новим (ґриґоріянським) стилем — повідомлено в місячнику „Життя", що виходить в Буенос Айрес.

● **Канадійські українці** почали відповідну акцію, щоби при переписі населення в тій країні, яке відбудеться цього року, подавати українську мову за свою матірну. В переписі населення Канади з 1941 років тому українську мову подали за свою матірню 313,000 громадян, що ставило величину українців на другу місці після німців (322,000). Англійська і французька мови вважаються в Канаді офіціяльними.

● **Українські фармері в Канаді**, Василь Мельник зі синами Володимиром, Іваном і Йосипом, купили бугая породи „шортгорн", заплативши за нього рекордову суму — 15,000 долярів. Родина Мельників є широко відома між нахадійськими та чужими годівцями рогатої худоби.

● **Один з новоприбулих українців в ЗДА**, Михайло Ходань, що поселився у Вашингтоні та заробляє 220 дол. місячно, вже потрапив полагодити відповідні формальності і вихав „на відпустку" до Німеччини, зокрема до Нового Ульму, де він раніше перебував в таборі скитальців — повідомляють — „Українські Вісті".

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ПОВІДОМЛЕННЯ

Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

Анонімні ашуранси

Дня 16 червня ц. р. приїде кораблем „Дженерал Старджес" до Ню Йорку 78 нових імігрантів — з чого тринадцять родин не мають нікого в Америці.

Прохаємо тих людей щирого серця і української думки, котрі були б охочі взяти одну нижче подану родину — зголоситися негайно до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

Список осіб, які приїдуть кораблем „Дженерал Старджес" у Ню Йорк, дня 16 червня ц. р., але не мають нікого в Америці:

Демчишин Марія, Іван; Масевич Федір; Кравчук Євдокія; Володимир, Текля, Анна; Стасюк Михайло; Шипулка Іван, Катерина; Кальніцький Михайло, Євгенія, Еміль; Ляшко Павло; Пенцак Марія, Михайло; Циган Павло, Текля, Дарія, Ольга, Євген; Масєнєц Петро, Лідія, Василь; Весолович Григорій, Анна; Бойчук Талайко, Марія, Ярослав, Мирослав, Михайло; Бучний Евстахій; Бортник Василь, Анна, Юрко; Гаденко Іван, Галина; Єрко Ігор, Анна, Зіна, Ніна, Люба; Лазаренко Валентина, Василій, Іра, Євгеній; Левченко Марія, Олексій; Малиновський Володимир, Ольга, Микола, Святослав; Шерстюк Роман, Христина, Борис, Ліна, Неоніля; Погорілий Андрій; Солод Ілія; Білоцький Іван, Людмила; Дулька Василь; Чукля Володимир, Марія, Ірена, Богданна; Крупа Петро, Катерина, Оріяна; Люкатин Петро; Мелешко Марія, Фотій, Наталія, Аскольд; Теліга Павло, Катерина, Микола.

ПИСАНКА

Усі зібрані гроші на ПИСАНКУ для ЗУАДК, як і порядкові листи просимо вислати негайно на подану адресу ЗУАДК-у.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет у Филаделфії

Є. Винниченко-Мозгова

Артистка Українського Професійного Театру в Ню Йорку, кол. арт. Королівської Опери в Білгороді, що виконує партію Одарки в опері „Запорожець за Дунаєм" в неділю, 10. червня 1951 р., в приміщенні театру Central High School of Needle Trades, 225 W. 24th St., New York. (ог.)

● РОЗШУКИ ●

Пошукую односельчанина **МИХАЙЛА КРАЙНИКА** зі села Солуків, пов. Долина, який прибув до ЗДА в червні або липні 1950 р., та інших односельчан, про яких не знаю. Прошу писати на адресу:
WASYL WINTONIW
19 E. 21st St., Bayonne, N. J.

● Професійні оголошення ●

НАВКОЛО НАФТИ ІРАНУ

(Закінчення зі сторони 2)

проханням вирішити справу порядком „арбітражу".

14 травня „уряд малих людей" (означення самого Етлі) оголосив мобілізацію парашутної дивізії в Англії у 4,000 бійців, яка при потребі ніби буде перекинена в Іран, як додаток до військових кораблів, що вислані із Середземного моря. 17 травня міністер зак. справ Морісон вислав до Ірану ноту протесту, що концесія не може бути незаконно зліквідована. Про це по-приятельськи попередив уряд ЗДА.

На такий крок ЗДА міністер закордонних справ Ірану висловив оґірчення за втручання у внутрішні справи Ірану, а посол Ірану Ентезам у Вашинґтоні заявив у державному департаменті протест. 20 травня іранський уряд на прохання в справі „арбітражу" відповів відмовою, вважаючи його за порушення суверенних прав Ірану. До цього додав, що „Іран має таке ж право на націоналізацію, як і сама Англія". При цьому трохи й прилякнули, що, „як Англо-Іранська компанія не передасть свого майна Ірану, то може спалахнути світова війна". Не помогли й обіцянки англійців, що як не буде конфіскат, то одноразово заплатять 30 мільйонів долярів, а щорічну плату піднесуть на 20 мільйонів долярів. Ноту Морісона в Теґерані кваліфіковано, як „стару нісенітницю".

За „парашутистів" ляклий лондонський уряд поспішив запевнити Вашинґтон, що він не вжиє зброї без попередньої з ним консультації і звернувся за посередництвом до... Індії. А в Теґерані премієр Мосадех продовжує керувати дуже гострою антианглійською пропаґандою. 22 травня перед Меджілісом відбулася 30-тисячна демонстрація, на якій релігійні проводирі погрожували „священною війною" з „повстанням цілої Азії".

ЗДА поспішили „виправдатися", що вони не проти націоналізації, а лише радять не конфіскувати одностроннім актом і використати технічний персонал Англо-Іранської компанії.

Взагалі ж питання ліквідації Англо-Іранської компанії викликає велике замішання, бо ж іранська нафта задовольняла потреби багатьох европейських держав, які є членами Північно-Атлантійського пакту. Нервовість побільшує ген. Бредлі, заявляючи, що СССР може рушити на Іран „і почати нову аґресію".

Звичайно Совєти ловлять свою рибку, ніби обороняючи суверенність Ірану, а їхній посол у Східному Берліні, п. Пушкин, урочисто проголошує, що „СССР спротивиться втручанню чужоземних військ до конфлікту Ірану з Англією із за нафтових концесій. Поява чужоземних військ у Ірані буде вважатися безпосередньою загрозою безпеці Совєтського Союзу".

Нарешті 27 травня уряд Англії звернувся до Міжнародного Трибуналу в Гаазі з проханням негайно призначити арбітра для розв'язання її конфлікту з Іраном. Останній спершу погодився признати рішення цього Трибуналу. Та вже 28 травня уряд Ірану відмовився визнати компетентність Міжнародного Трибуналу. Міністер закордонних справ Ірану, Фателі, повідомив Трибунал, що Іран своїх представників в Гааґу не пішле.

Конфлікт продовжується і його кінцевий результат було б сьогодні ще важко передбачити.

ГЕЛІКОПТЕР З БІНҐГЕМТОНУ ДО НЮ ЙОРКУ

Бінґгемптон, Н. И. — Підприємство Робінсон Ерлайнс запропонувало федеральному урядові започаткувати постійний рух літаком - гелікоптером для пасажирів, пошти і пакунків. Аеродром повіту Брум, який лежить між Бінґгемптоном, Джансон Сити й Ендікот, відкритий недавно у приявності віципрезидента Алприявності віципрезидентаАлна осередок такого руху. Тепер Робінсон Ерлайнс має шість перелетів денно між Бінґгемтоном і Ню Йорком. Коли цей рух посилити ще гелікоптером, тоді можна б встановити правильне повітряне сполучення навіть із Скрентоном. Гелікоптер може сідати на даху дому в середмісті й тому час їзди був би скорочений на половину.

● **Азійський Комінформ** створили китайські, індо-Китайські та бурмські комуністи, створюючи спільний південно-азійський комуністичний центр в Кунмінґ в Китаю.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Invest in U.S. Savings Bonds

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

Д. Вітовського, від. 375, подає до відома своїм членам, що місячні

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. сходини відбудуться в суботу, 9. червня, в год. 7. ввечорі, в домівці Укр. Клюбу при 847 N. Franklin St. Проситься всіх членів прибути, бо є багато справ до полагодження. На зборах будуть роздавані дивіденди на рік 1951 від У. Н. Союзу. Тих членів, що залягають зі своїми вкладками до Союзу, просимо конечно прийти і вирівняти свої залеглости, бо можуть бути суспендовані. — За управу: В. Василюк, гол.; О. Грималяк, скарб.; П. Іваш, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Тов. „Єдність", від. 163, відбудуться в неділю, 10. червня, в 1. годині пополудні, в домі Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься всіх членів прийти на збори, бо є багато справ до полагодження. — М. Паранич, секр.

ФИЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. „Мир", від. 324, повідомляє, що звичайні місячні збори відбудуться 9. червня в год. 8-ій ввечорі. На зборах будуть роздані дивіденди від У. Н. Союзу. — За уряд: А. Горохівський, предс.; Н. Бурак, кас.; І. Струк, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 369, подає до відома, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 10. червня, в год. 3:30 пополудні, в церковній галі. Проситься всіх членів прибути на час і заплатити свої вкладки. При цій нагоді члени дістануть дивіденди від У. Н. Союзу. — За уряд: М. Куба.

СЕНТЕР ФОЛС, Р. АЙ. — Тов. ім. І. Франка, від. 93, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 10. червня, в год. 10. рано. Просимо членів прибути точно на означений час, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: П. Бенковський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102 відбудуться в неділю, 10. червня, зараз по третій Сл. Божій, в церковній галі, 2280 W. 7th. Просимо всіх членів прибути на ці збори, на котрих будемо роздавати чеки дивіденди від У. Н. Союзу. — За уряд: Г. Голубець, предс.; В. Жук, кас.; М. Бобечко, секр.

ЮТІКА, Н. И. — Бр. св. Петра й Павла, від. 58, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 9. червня, в год. 6. ввечорі, в залі при 209 First St. Проситься всіх членів явитися на збори і вирівняти свої вкладки за місяць червень, як рівнож за попередні місяці, бо в противнім разі, без застереження, всі довжники будуть суспендовані. Увага старші члени: Явіться на збори по відбір дивідендових чеків від У. Н. Союзу. — За уряд: Ф. Фалінський, предс.; М. Онищак, кас.; В. Запаранюк, фін. секр.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС"!

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. „Сокіл", від. 336, відбудуться в неділю, 10. червня, в год. 1. пополудні, в У. Н. Домі. Проситься членів прийти громадно та вирівняти членські вкладки. На зборах подасться докладні інформації про прийняття, яке Тов. „Сокіл" плянує урядити для членів. — За уряд: Я. Дзядига, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. И. — Місячні збори Тов. „Дністер", від. 361, відбудуться в суботу, 9. червня, в год. 8. ввечорі, в домівці Українських Католицьких Ветеранів, 33 E. 7-ма вул. На порядку нарад важні біжучі справи „Дністра", зокрема недалекий пікнік Т-ва. Проситься членів вирівняти залеглі вкладки та прибути обовязково на збори. — За управу: М. Малетич, предс.; П. Кучма, фін. секр.; Н. Левкович, скарб.; В. Барагура, рек. секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 22. травня 1951 р. помер по довшій недузі

ПЕТРО КАНЯ

член Тов. Зап. Січ, від. 155 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійний вступив до У. Н. Союзу 1938 р. Оставив у смутку сина Сема і 3 дочки.

Похорон відбувся 26. травня при участи родини, знайомих і членів Тов. Січ. Тлінні останки похоронено на St. Gertrude Cemetery в Rahway, N. J. — В. И. П.!

М. Чумер, секр.

Дня 23. травня 1951 р. помер у 61. році життя член Тов. Запорозька Січ, від. 367 У. Н. Союзу в Рачестер, Н. И.,

ІВАН ҐУРАН.

Покійний прибув до ЗДА у 1949 р. Став членом Тов. у вересні 1950 р. Походив зі села Блазів, пов. Самбір, Україна. Полишив у смутку жінку Марію, дочку Ольгу і синів Богдана, Мирослава і Зенона, брата Константина й сестру Анну.

Похорон відбувся 26. травня з церкви св. Иосафата при участи родини, приятелів і членів Тов. Зап. Січ на цвинтар Holy Sepulchre. — В. И. П.!

В. Попович.

Дня 26. травня 1951 р. упокоїлася в Бозі

ЮЛІЯ КАШУЛЬ,

членкиця Сестр. Благовіщення, від. 125 У. Н. Союзу в Шікаґо.

Покійна родилася в Рахимі, пов. Долина, Зах. Україна. Прожила 48 років, а до Союзу вступила 1937. Оставила в глибокім смутку мужа Миколу, дочки Леону, Ольгу, Емілію, Марусю, сина Василя, сеструу, брата, зятів та внуків, які є членами У. Н. Союзу.

Похорон відбувся 29. травня при участи родини, приятелів та членів від. 125 з укр. гр.-катол. церкви св. О. Николая на цвинтар св. О. Николая. — В. Й П.!

І. Подола, секр.

ТАРЗАН ч. 2607. Плянують стратегію

— Я навчив Тора трошки по-англійськи, — сказав Ґрідлі, — а ми навчимося його мови. Як вони вас піймали?

— Ми задалеко відійшли від мола, — відповів Френклин. — Страшні ящірки-люди нас зловили і ось ми тут.

— Кажеш, що вони дадуть нас на харч самицям? — запиталася Дорис непевно. — Так вони нам сказали, отже пробуймо втікати, — відповів Ґрідлі.